

# Venäjä vieraana kielenä, kielten kandiohjelma

**Valintakoe 29.5.2024 klo 9.00–12.00**

Kirjoita nimesi ja henkilötunnuksesi tekstaamalla isoilla latinalaisilla kirjaimilla (ABCD...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

|                 |  |
|-----------------|--|
| Sukunimi        |  |
| Kaikki etunimet |  |
| Henkilötunnus   |  |

## Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–2) lisäksi:
  - kysymys- ja vastausosio (sivut 3–12)
  - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Tarkista, että olet kirjoittanut nimesi ja henkilötunnuksesi kaikkiin vastauslomakkeisiin.
- Kirjoita vastauksesi
  - tehtävänannossa ilmoitetulla kielellä (venäjä/suomi). Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
  - Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella, ei huomioida.
  - lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Älä kirjoita vaihtoehtoisia vastauksia. Jos kirjoitat vaihtoehtoisia vastauksia, arvostelussa huomioidaan vain vastaus, josta saat vähiten pisteitä.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi. Säilytä valmiit vastaukset konseptiarkin sisällä.

## Pisteyttäminen

Valintakokeessa on 2 osaa. Voit saada 0–50 pistettä kummastakin osasta. Hakijat asetetaan osan 1 pisteiden perusteella paremmuusjärjestyksen. Kokeesi osa 2 voidaan jättää arvioimatta, jos saat kokeen osasta 1 vähemmän pisteitä kuin 27:nneksi parhaat pisteet kokeen osasta 1 saanut hakija. Sinut voidaan hyväksyä vain, jos sijoitut kokeen osasta 1 saamiesi pisteiden perusteella parhaiten menestyneiden 27 hakijan joukkoon. Lisäksi sinun pitää saada jokaisesta osasta vähimmäispistemäärä. Kokeen arvioija päättää vähimmäispistemäärät kokeen jälkeen. Osien pisteet lasketaan yhteen. Valintakokeen enimmäispistemäärä on 100.

## Kun aiot palauttaa koepaperit

Muista kirjoittaa nimesi ja henkilötunnuksesi koepaperinipun kansilehdelle ja kaikkiin vastauspapereihin. Ota mukaan kaikki tavarat istumapaikaltasi, kun lähdet palauttamaan koepapereita. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

## Osa 1 (0–50 pistettä)

### Tehtävä 1.1 (0–40 pistettä)

Seuraavassa katkelmassa Anton Tšehovin novellista ”Morsian” (1903) kuvataan tilannetta, jossa novellin päähenkilö Nadja on alkanut epäröidä avioitumista sulhasensa Andrei Andreitšin kanssa.

Kirjoita suomenkielinen esseevastaus, jossa analysoit tekstistä välittyvää kuvaa Nadjan ja Andrei Andreitšin yhteisestä tulevaisuudesta. Kiinnitä huomiota siihen, *miten* tulevaisuutta ja Nadjan tunteita kuvataan. Otsikoi itse.

Aika kului nopeasti. Pietarinpäivänä päivällisen jälkeen Andrei Andreitš lähti Nadjan kanssa Moskovankadulle katsomaan vielä kerran taloa, joka oli vuokrattu ja aikaa sitten kunnostettu nuorta paria varten. Talo oli kaksikerroksinen, mutta siitä oli sisustettu vasta yläkerta. Salissa oli kiiltävä, parkettia jäljitellen maalattu kultakehyksinen taulu: alaston nainen ja hänen vieressään vaaleansininen ruukku, josta oli korva katkennut.

- Ihmeellinen taulu, sanoi Andrei Andreitš ja huokaisi kunnioituksesta. – Taiteilija Šišmatševskin työ. Salin vieressä oli vierashuone, siellä pyöreä pöytä sekä sohva ja nojatuolit, kaikki kirkkaansinisellä kankaalla päällystetyt. Sohvan yläpuolella riippui isokokoinen valokuva, joka esitti isä Andreita\* kalotti päässä ja kunniamerkit rinnassa. Sitten mentiin ruokasaliin, jossa oli komea astiakaappi, sieltä makuuhuoneeseen; täällä puolihämärässä oli kaksi vieretysten asetettua sänkyä, ja vaikutti siltä kuin makuuhuonetta kalustettaessa olisi ajateltu, että täällä tulee aina olemaan viihtyisää eikä muuten voi ollakaan.

Andrei Andreitš kuljetti Nadjaa huoneesta huoneeseen, ja piteli koko ajan kiinni hänen vyötäröstään; mutta Nadja tunsu itsensä heikoksi ja syylliseksi, vihasi kaikkia näitä huoneita, sänkyä, nojatuoleja; alaston nainen hämäännytti häntä. Hänelle oli jo selvinnyt, että hän ei enää rakasta Andrei Andreitšia, tai kenties ei ollut koskaan rakastanutkaan; mutta kuinka sen sanoisi, kenelle sanoisi ja mitä varten sanoisi, sitä hän ei ymmärtänyt eikä voinutkaan ymmärtää, vaikka ajatteli asiaa yöt ja päivät... Andrei Andreitš piteli kättään hänen vyötäröllään, puheli lempeästi ja nöyrästi, oli niin onnellinen kävellessään uuden kotinsa huoneissa, mutta Nadja näki kaikessa pelkkää mauttomuutta, typerää, naiivia, sietämätöntä mauttomuutta, ja hänen vyötäisilleen kiedottu käsi tuntui sekin kovalta ja kylmältä kuin rautavanne. Ja joka hetki Nadja oli valmis pakenemaan, purskahtamaan itkuun, heittäytymään alas ikkunasta.

\*isä Andrei = Andrei Andreitšin isä, pappi

Suom. Juhani Konkka 1964

Sivu: 4 (14)

Nimi: \_\_\_\_\_

Henkilötunnus: \_\_\_\_\_

[illegible]

Sivu: 5 (14)

Nimi: \_\_\_\_\_

Henkilötunnus: \_\_\_\_\_

[illegible]

Sivu: 6 (14)

Nimi: \_\_\_\_\_

Henkilötunnus: \_\_\_\_\_

[illegible]

**Tehtävä 1.2 (0–10 pistettä)**

a) Täydennä lauseet lisäämällä annetuista liikeverbeistä lauseeseen sopiva. Taivuta verbiä lauseeseen sopivasti. Käännä lauseet suomeksi.

1. Куда ты \_\_\_\_\_ книги? (везти/возить/нести/носить)

\_\_\_\_\_

2. Моя сестра \_\_\_\_\_ в библиотеку как минимум раз в неделю.

(ехать/ездить/идти/ходить)

\_\_\_\_\_

3. Над морем \_\_\_\_\_ птицы. (лететь/летать/плыть/плавать)

\_\_\_\_\_

4. Ира \_\_\_\_\_ в Москву. (съезжать/съехать/приезжать/приехать)

\_\_\_\_\_

5. Дети \_\_\_\_\_ через дорогу. (обходить/обойти/переходить/перейти)

\_\_\_\_\_

b) Mihin asioihin pitää kiinnittää huomiota liikeverbin valinnassa? Käytä esimerkkinä a-kohdan lauseita.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Sivu: 8 (14)

Nimi: \_\_\_\_\_

Henkilötunnus: \_\_\_\_\_

[illegible]

## Osa 2 (0–50 pistettä)

### Tehtävä 2.1 (0–5 pistettä)

Kirjoita venäjäksi lyhyt teksti, jossa kerrot seuraavaa:

- Maria Petrovna ja Aleksandr Petrovitš ovat sisaruksia.
- He asuvat Tallinnassa.
- Maria on 21-vuotias ja Aleksandr on 29-vuotias.
- Aleksandr on lääkäri ja Maria opiskelee yliopistossa.
- He käyvät joka viikko yhdessä elokuvissa.

[illegible]

**Tehtävä 2.2 (0–15 pistettä)**

Täytä taulukkoon kunkin sanan kohdalle sitä kuvaavat määritteet suomeksi tai venäjäksi. Jos jotain kielipillisisistä kategorioista (suku, luku, sijamuoto, persoona tai aikamuoto) ei voi soveltaa sanaan, merkitse taulukkoon sen kohdalle viiva.

|              | suku | luku | sijamuoto | persoona | aikamuoto |
|--------------|------|------|-----------|----------|-----------|
| кошку        |      |      |           |          |           |
| упражнениями |      |      |           |          |           |
| читаю        |      |      |           |          |           |
| написал      |      |      |           |          |           |
| будете ехать |      |      |           |          |           |

**Tehtävä 2.3 (0–12 pistettä)**

Täydennä lauseet lisäämällä annetusta verbistä lauseeseen sopiva aspekti. Taivuta verbiä lauseeseen sopivasti. Perustele suomeksi, miksi valitsit kyseisen aspektin.

Тамара Ивановна \_\_\_\_\_ газету каждый день. (читать/прочитать)

Perustelu: \_\_\_\_\_

Вчера я наконец \_\_\_\_\_ новый роман Оксаны Васякиной. (покупать/купить)

Perustelu: \_\_\_\_\_

Что ты \_\_\_\_\_ вчера? (делать/сделать)

Perustelu: \_\_\_\_\_

**Tehtävä 2.4 (0–8 pistettä)**

Anna sanoista pyydetyt muodot.

|                                          |       |
|------------------------------------------|-------|
| сумка – monikon genetiivi                | _____ |
| жёлтый – maskuliini, monikon datiivi     | _____ |
| время – monikon nominatiivi              | _____ |
| ты – instrumentaali                      | _____ |
| собака – yksikön datiivi                 | _____ |
| парк – monikon prepositionaali           | _____ |
| который – feminiini, yksikön akkusatiivi | _____ |
| кто – yksikön genetiivi                  | _____ |

**Tehtävä 2.5 (0–10 pistettä)**

Ohessa on lyhyt katkelma Lewis Carrollin Jabberwocky-runon (1871) venäjänkielisestä käännöksestä (kääntäjä: D.G. Orlovskaja 1967). Runoa voi nimittää nonsense-kirjallisuudeksi: suurin osa sanoista on keksittyjä, joten älä pelästy, vaikka et ymmärräkään yksittäisten sanojen merkityksiä. Teksti toimii kuitenkin venäjän kielioppisääntöjen mukaan.

Варкалось. Хливкие шорьки  
Пырялись по наве,  
И хрюкотали зелюки,  
Как мюмзики в мове.

a) Etsi tekstistä määritelmien mukaiset sanat. Anna **yksi** esimerkki jokaisesta.

|             |       |
|-------------|-------|
| adjektiivi  | _____ |
| subjekti    | _____ |
| predikaatti | _____ |
| monikko     | _____ |

b) Missä sijamuodossa seuraavat sanat ovat? Mikä voisi olla sanojen nominatiivimuoto? Perustele.  
Vastaa suomeksi.

HaBe

---

---

---

---

---

MOBe

---

---

---

---

---

## ARVIOINTIKRITEERIT (venäjä vieraana kielenä, valintakoe 2024)

### Tehtävä 1.1 (0–40 pistettä)

Tehtävän arvioinnissa otetaan huomioon seuraavat asiat:

1. Kaunokirjallisen tekstin kriittinen analysointikyky
2. Pitäytyminen tehtävänannossa
3. Kyky erottaa keskeinen vähemmän merkityksellisestä
4. Etäisyys tarkasteltavaan kaunokirjalliseen tekstiin

5. Vastauksen loogisuus, kompositio, argumentaatio, sidoksisuus ja tyyli

### Tehtävä 1.2 (0–10 pistettä)

a) Esimerkiksi

1. Куда ты **несёшь** книги? – **Minne sinä kannat kirjoja?**
2. Моя сестра **ходит** в библиотеку как минимум раз в неделю. – **Sisareni käy kirjastossa vähintään kerran viikossa.**
3. Над морем **летают** птицы. – **Meren yllä lentää lintuja.**
4. Ира **приехала** в Москву. – **Ira saapui Moskovaan.**
5. Дети **перешли** через дорогу. – **Lapset ylittivät kadun.**

b) Vastauksessa tulisi käsitellä seuraavia asioita:

- Etuliitteettömien liikeverbien duratiivisuus ja iteratiivisuus, liikkeen suunta
- Etuliitteellisten liikeverbien aspekti
- Liikeverbien leksikaaliset merkitykset
- Etuliitteiden tuomat merkitykset
- Transitiivisuus ja intransitiivisuus

### Tehtävä 2.1 (0–5 pistettä)

Tehtävään voi vastata joko kääntämällä lauseet ja yhdistämällä ne yhtenäiseksi tekstiksi tai kirjoittamalla vapaamuotoisemman tekstin, josta käy ilmi mainitut asiat.

Arviointiin vaikuttaa se, että vastauksesta käyvät ilmi tehtävänannossa vaaditut seikat, sekä tekstin sujuvuus ja oikeakielisyys.

### Tehtävä 2.2 (0–15 pistettä)

|              | suku       | luku    | sijamuoto      | persoon | aikamuoto |
|--------------|------------|---------|----------------|---------|-----------|
| кошку        | feminiini  | yksikkö | akkusatiivi    | -       | -         |
| упражнениями | neutri     | monikko | instrumentaali | -       | -         |
| читаю        | -          | yksikkö | -              | 1.      | preesens  |
| написал      | maskuliini | yksikkö | -              | 3.      | preteriti |
| будете ехать | -          | monikko | -              | 2.      | futuuri   |

**Tehtävä 2.3 (0–12 pistettä)**

Esimerkiksi

читает: kyseessä on tavanomainen tai toistuva toiminta

купила: huomio kiinnittyy toiminnan lopputulokseen

делал: huomio kiinnittyy itse toimintaan, ei lopputulokseen

**Tehtävä 2.4 (0–8 pistettä)**

сумка – monikon genetiivi: **сумок**

жёлтый – maskuliini, monikon datiivi: **жёлтым**

время – monikon nominatiivi: **времена**

ты – instrumentaali: **тобой**

собака – yksikön datiivi: **собаке**

парк – monikon prepositionaali: **парках**

который – feminiini, yksikön akkusatiivi: **которую**

кто – yksikön genetiivi: **кого**

**Tehtävä 2.5 (0–10 pistettä)**

a)

adjektiivi: Хливкие

subjekti: шорьки / зелюки

predikaatti: Варкалось / Пырялись / хрюкотали

monikko: Хливкие / шорьки / Пырялись / хрюкотали / зелюки / мюмзики

b)

наве – sijamuoto on yksikön datiivi, koska по-preposition kanssa käytetään datiivia. Tällöin sanan nominatiivimuoto on нава tai навя.

мове – sijamuoto voi olla yksikön predikatiivi, koska sitä käytetään в-preposition kanssa. Tällöin nominatiivimuoto voi olla esim. мов, мова, мове tai мово. Koska в-prepositiota käytetään myös akkusatiivin kanssa, kyseessä voi olla myös akkusatiivi, jolloin sanan nominatiivimuoto olisi мове.